

Projektet "Från by till by"

Fadderverksamhet 100 kr/ mån. Vid inbetalning skriv även nummer på din fadderfamilj.

Vill du inte vara fadder kan ändå ge ett bidrag som främst används till hjälp åt studerande ungdomar.

Postgirokonto 12 41 65 – 2
Leksands Pastorat, Rumänien, Ghimes

Har du frågor, kontakta:

Kersti Jobs-Björklöf, mobil 070-66 33 730
kersti.jobs.bjorklof@telia.com

Gunilla Esbjörn, mobil 070- 217 71 21
gunilla.esbjorn@telia.com

Barbro Tegmark, mobil 070 - 640 02 99
b.tegmark.hjortnas@telia.com

Maria Borka mobil 0040744563767
mariaborka@yahoo.com

"Från by till by"

- Fadderverksamhet
- Stipendier

Förebyggande tandvårdsprojekt

“Från by till by”

Projektet startade 1990 i **den rumänska byn Ghimeş-Fäget** som ligger i Transsylvanien. Landskapet får sin karaktär av de höga Karpaterna och dess djupa dalgångar. Trakten har en kultur som liknar socknarna i Siljansbygden – ett småskaligt jordbruk med fåbodar, timmerhus, folkdräkter och folkmusik.

Ghimeş-Fäget består av sex byar – Bolovăniş, Fäget, Fägetul de Sus, Ghimeş, Răchitiş och Tărhăuşi. Byarna ligger på ca 1 200-1 500 m ö h, har varma somrar och stränga, snörika vintrar.

I kommunen bor knappt 6 000 invånare. Många av dessa tillhör folkgruppen csángo. Merparten av befolkningen talar både rumänska och ungerska. När det gäller religion är ca 60 % av byborna romerska katoliker och 40 % tillhör den rumänska ortodoxa kyrkan.

Invånarna är övervägande bönder och hantverkare. Jord- och skogsbruket är endast i ringa grad mekaniserat. De flesta har ett par kor, en gris och några höns.

Rumänien är fortfarande, trots EU-medlemskap, ett av Europas fattigaste länder. Ghimeşbornas läge är utsatt både ekonomiskt och politiskt.

Fram till 1918 var Ghimeş-Fäget en gränsby mellan Ungern och Rumänien. Från den tiden finns en stor järnvägsstation kvar, 102 m lång och 13 m bred.

Insatserna inom projektet ”Från by till by” har varierat över tid. Initialt ägnades krafter åt ett stort barnhem för utvecklingsstörda barn. Insatserna skedde i samverkan med hjälporganisationer i Europa. Verksamheten avslutades när rumänska staten oväntat bestämde sig för att lägga ner barnhemmet.

Det finns åtta skolor i byn – kindergården, förskola, åk 1-8 och ett relativt nytt gymnasium. Sammanlagt finns ca 900 elever.

Genom projektets försorg har skolorna tidigare fått hjälp med värmekaminer, skolmaterial av olika slag. Under en period skickade elever i Leksand 1 000 skolpaket med skolmaterial och personliga presenter till skolbarnen i Ghimeş-Fäget.

Sociala skyddsnät existerar inte på samma sätt i Rumänien som i Sverige. Många barnfamiljer och äldre lever under knappa omständigheter. **En fadderverksamhet etablerades för** att ge stöd till behövande familjer och ensamstående äldre. En lokal arbetsgrupp i byn köper in livsmedel: vetemjöl, majsmjöl, pasta, ris, mannagryn, socker och olivolja. Före jul och påsk körs dessa varor ut med häst och vagn till fadderfamiljerna.

De svenska fadderfamiljerna, många boende i Leksand med omnejd, betalar 100

kr/månad eller 1 200 kr/år till en bestämd person eller familj i Ghimes. Pengarna betalas till Leksands Pastorat.

Särskilda gåvor som inkommit på postgirokontot från privatpersoner, musikskolan eller genom kollektorer inom församlingarna i Leksands pastorat har används t ex för julgåvor till barnen och stipendier för studerande. Tusentals skor och handskar har under åren skänkts av Per-Olof Ejendal/Ejendals AB till stor glädje för Ghimeşborna.

Insamlade medel går oavkortat till verksamheten i Ghimeş.

Sedan 2011 finns även **ett förebyggande tandvårdsprojekt**. Alla barn i byns skolor får var tredje månad under skolåret en tandborste och tandkräm samt ges möjlighet att under skoldagarna borsta tänderna i skolan under lärarens överinseende. Ekonomiskt stöds erhålls från New Hope/Reseindustrins barnfond och privata tandläkare har bidragit med tandborstar. En grupp från Sverige med en tandhygienist reser årligen till Ghimeş-Fäget för att ge information om tandhygien, kostvanor och hur man skall borsta tänderna. Kontakterna kring tandvårdsprojektet har också lett till att det numera finns en tandläkarmottagning i byn. Landstinget Dalarna har skänkt utrustning, som blivit grundstomen för etableringen av mottagningen i Ghimeş-Fäget.